

کتاب جامع بهداشت عمومی، ویراست چهارم، ۱۳۹۸

تمرین‌های پس از مطالعه

عنوان درس: حقوق بهداشتی و چالش‌های نوین زیست پزشکی، گفتار ۲، فصل ۱۴

دکتر محمود عباسی

۱ - ضرورت واکنش سریع و متناسب نظام حقوقی در قبال پیشرفت‌های پزشکی و برون‌داد پدیده‌های نوین و نوظهور در حوزه بهداشت عمومی، ناشی از چیست؟

الف) ابهام در قوانین
ب) ناکافی بودن قوانین

ج) تعارض قوانین
د) کهنگی قوانین

صفحه ۲۹۴۹

۲ - مبنای به رسمیت شناختن و حمایت قانونی از حقوق افراد آلوده به بیماری‌های آمیزشی، چیست؟

الف) تأمین حق سلامتی افراد

ب) حفظ حق حیات شهروندان

ج) تعهدات متقابل فرد و اجتماع

د) اولویت رسیدگی به بیماران

صفحه ۲۹۵۰

۳ - حق مراقبت بهداشتی در کدامیک از مواد اعلامیه جهانی حقوق بشر سازمان ملل متحد، انعکاس یافته است؟

الف) ماده ۲۵

ب) ماده ۲۳

ج) ماده ۱۴

د) ماده ۲۸

صفحه ۲۹۵۰

۴ - اصل بیست و نهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به کدام حق به عنوان یک حق همگانی، تصریح دارد؟

الف) تأمین حق حیات افراد ملت

ب) محافظت از نهاد خانواده و تأمین امکانات برای رشد و تعالی آن

ج) برخورداری از تأمین اجتماعی و نیاز به خدمات بهداشتی و درمانی و مراقبت‌های پزشکی

د) حق دریافت خدمات رایگان بهداشتی و سلامت برای عموم افراد

صفحه ۲۹۵۰ و ۲۹۵۲

۵ - بهترین راهبرد پیشگیرانه برای جلوگیری از انتقال بیماری از طریق تماس جنسی در جامعه چیست؟

الف) شناسایی و اعمال نظارت مستمر بر مبتلایان

ب) پشتیبانی مشاوره‌ای مستمر

ج) حمایت از نهاد خانواده و حق مراقبت بهداشتی

د) آموزش مسائل پیشگیری از انتقال بیماری‌های آمیزشی در رسانه‌ها

صفحه ۲۹۵۱

۶ - خاستگاه تاریخی ضرورت وجودی حقوق پزشکی، کجاست؟

صفحه ۲۹۵۱

الف) اظهار نارضایتی اولین بیمار از روند درمان خود

ب) مجازات پزشکان خاطی توسط پادشاهان دوران باستان

ج) تعیین وظایف و مسئولیت های پزشک در قانون حمورابی

د) تحقق اولین خطای پزشکی در تاریخ پزشکی

۷ - راه حل های حقوقی در قبال مسائل مربوط به بهداشت و سلامت عمومی، مبتنی بر چه سیاست یا سیاست هایی است؟

صفحه ۲۹۵۳

الف) ایجاد الزام برای دولت ها نسبت به ارائه خدمات و اقدامات بهداشتی

ب) محافظت از شأن و کرامت انسان ها

ج) تحقق زمینه پیشرفت امور بهداشتی و سلامتی در اجتماع

د) حفظ شأن و کرامت انسانی و ایجاد بستر ترقی نظام بهداشت و سلامت

۸ - عوامل جمعیت شناختی و اجتماعی نظیر سن، جنس، نژاد، معلولیت، وضعیت اقتصادی و ... چگونه می توانند منشأ ایجاد چالش ها و پیامدهای حقوقی و اخلاقی در نظام بهداشت و سلامت جامعه باشند؟

الف) چگونگی تأمین هزینه خدمات بهداشتی و تحقق عدالت بهداشتی

ب) تصمیم گیری راجع به اولویت های بهداشتی جامعه

ج) پاسخگویی مناسب قوانین و مقررات به نیازهای بهداشتی خاص

د) همه موارد

صفحه ۲۹۵۴ و ۲۹۵۵

۹ - منابع کمیاب بهداشتی منجر به طرح چه دغدغه ای در مقیاس وضع قاعده حقوقی خواهد شد؟

صفحه ۲۹۵۶

الف) افزایش امکانات و کشف منابع جدید در پرتو حمایت از تکنولوژی

ب) تعیین معیارهایی برای اولویت بندی دریافت خدمات بهداشتی و درمانی

ج) تلاش برای افزایش بودجه بهداشتی کشور در قوانین بودجه

د) سانسور گروه های اجتماعی از دریافت خدمات بهداشتی

۱۰ - قوانین و مقررات حاکم بر بیماری های واگیردار در کشورهای مختلف از جمله ماده ۱۳ قانون طرز جلوگیری از بیماری های آمیزشی و بیماری های واگیردار و آیین نامه آن در نظام داخلی، عموماً چه الزامی برای پزشکان و کارشناسان بهداشتی ایجاد می کنند؟

الف) مطلع نمودن مقامات بهداشتی از وجود هر گونه بیماری آمیزشی و واگیردار

ب) رعایت اصل رازداری در مورد بیماران مبتلا

ج) موارد الف و ب

د) ارجاع مبتلایان به واحدهای مخصوص جهت تأیید تشخیص و درمان

صفحه ۲۹۵۶ و ۲۹۵۷ و ۲۹۵۸

۱۱ - راهبردی که موثرترین عامل در ترغیب مبتلایان به ایدز نسبت به آزمایش و ادامه اختیاری درمان محسوب

می شود، وابسته به کدام یک از مولفه های ذیل است؟

الف) دریافت خدمات رایگان آزمایش و درمان

صفحه ۲۹۵۷

ب) تضمین محرمانگی نتایج آزمایش

ج) آموزش و مشاوره مبتلایان به منظور ایجاد آگاهی مناسب

د) همه گزینه ها از اهمیت یکسان برخوردار است.

۱۲ - لازمه استقرار عدالت در سایه قانون اساسی از جمله تعریض بند ۹ اصل سوم، در مقوله بهداشت، بیش از هر چیز در گرو کدام عامل است؟

صفحه ۲۹۵۸

الف) حق بیمه یکسان شهروندان

ب) حق مراقبت بهداشتی حداکثری

ج) حق درمان برابر

د) محروم نشدن از فرصت درمان

۱۳ - در مواردی که اصول اخلاقی در تعارض قرار دارند، سرشت قاعده حقوقی با ملاحظه اولویت کدامیک از اصول مربوطه صورت خواهد گرفت؟

صفحه ۲۹۵۹

الف) اصل آسیب نرساندن بر سایر اصول مقدم است

ب) اصل عدالت بر سایر اصول مقدم است

ج) اصل استقلال نسبت به دیگر اصول اولویت دارد

د) تصمیم گیری در این خصوص با توجه به هنجارها و ارزش های هر جامعه متغیر خواهد بود

۱۴ - لزوم اخذ رضایت آزادانه و آگاهانه در فرایند آزمایش و درمان، ناشی از کدام اصل اخلاقی است؟

صفحه ۲۹۶۰

الف) اصل خیرخواهی

ب) اصل استقلال

ج) اصل آسیب نرساندن

د) اصل عدالت

۱۵ - با توجه به اعلامیه جهانی حقوق بشر، اساس و بنیان آزادی، عدالت و صلح در جهان چیست؟

صفحه ۲۹۶۱

الف) رعایت شأن ذاتی و کرامت انسانی

ب) حقوق برابر برای همه اعضای خانواده انسانی

ج) اصل آزادی بیان و عقیده

د) موارد الف و ب

۱۶ - کدامیک از اصول حقوق بشری ذیل در ارتباط کمتری با مسأله بهداشت و به ویژه چالشهای ناشی از ایدز و بیماری های واگیردار، قرار دارد؟

الف) حق مسکن

صفحه ۲۹۶۱ و ۲۹۶۲

ب) حق ازدواج و تشکیل خانواده

ج) حق حفظ حریم شخصی و زندگی خصوصی

د) حق اشتغال و مهاجرت و جابجایی

۱۷ - در اعلامیه مجمع عمومی سازمان ملل در مورد تعهد و هم پیمانی برای مبارزه با ایدز مصوب ۲۰۰۱، به چه واقعیتهایی اشاره نمی شود؟

صفحه ۲۹۶۲

الف) میان فقر و کم توسعه یافتگی و بی سوادگی با میزان شیوع و تأثیرات سوء بیماری ایدز ارتباطی روشنی وجود دارد.

ب) برابری میان زن و مرد و توانمند ساختن زنان و دختران، در راه کاهش آسیب پذیری در قبال بیماری ایدز، نقش کلیدی دارد.

ج) دسترسی به تشخیص و درمان بیماری های واگیردار مانند ایدز در کشورهای توسعه یافته بیش از کشورهای کمتر توسعه یافته تسهیل گردیده است.

د) قضاوت های عجولانه، سکوت و بی تفاوتی، تبعیض، انکار حقایق و عدم رعایت اسرار خصوصی، تلاش در جهت پیشگیری و مراقبت های بهداشتی را با مشکل جدی مواجه می سازد.

۱۸ - تعهد و الزام اشخاص نسبت به عدم ایراد صدمه به دیگران در نظام حقوقی ما برخاسته از کدام قاعده فقهی است و مدلول آن در تقابل با لزوم حمایت از حقوق مبتلایان به ایدز چیست؟

الف) قاعده لاضرر - جامعه، حقوق مبتلایان را به رسمیت می شناسد لیکن با توجه به این قاعده آنان را نسبت به انتقال بیماری به سایر افراد، واجد مسئولیت متقابل می نماید.

صفحه ۲۹۶۲ و ۲۹۶۳

ب) قاعده نفی عسر و حرج - جامعه ضمن حمایت از حقوق مبتلایان، تنها در جایی که انتقال بیماری به دیگری توأم با سوء نیت فرد مبتلا باشد، برای واردکننده زیان، مسئولیت در نظر می گیرد.

ج) قاعده لاضرر - جامعه حقوق مبتلایان را به رسمیت می شناسد لیکن با اطلاع رسانی به شرکای جنسی و افراد در معرض خطر، به حمایت از سایر افراد جامعه در مقابل آسیب های احتمالی فرد مبتلا اقدام می ورزد.

د) قاعده ضمان - جامعه ضمن حمایت از حقوق مبتلایان، تنها در جایی که انتقال بیماری به دیگری توأم با سوء نیت فرد مبتلا باشد، برای واردکننده زیان، مسئولیت در نظر می گیرد.

۱۹ - در خصوص مبنای جبران خسارات در حوزه های پزشکی و آزمایشات زیست پزشکی، کدام رویکرد مناسب تر به نظر می رسد؟

صفحه ۲۹۶۴

الف) استفاده از مسئولیت مبتنی بر خطا (تقصیر)

ب) بهره گیری از مسئولیت بدون خطا

ج) استفاده از بیمه های مسئولیت به جای طرح قواعد حقوقی مسئولیت

د) تلفیق بهره گیری از بیمه های مسئولیت و اصل مسئولیت بدون خطا با هدف جبران کامل زیان

۲۰ - در نظام های کیفری و رویه های قضایی، احتمالاً چه عواملی می تواند بر تعیین و میزان مجازات انتقال دهنده ویروس، تأثیرگذار باشد؟

الف) علم و عمد مرتکب
ب) بی احتیاطی و بی مبالاتی مرتکب

ج) میزان و نوع آسیب وارده (د) همه موارد
 ۲۱- با عنایت به ماده ۹ قانون طرز جلوگیری از بیماری های آمیزشی و بیماری های واگیردار، چه کیفی برای مبتلایان دیگران به بیماری های آمیزشی در نظر گرفته شده است؟
 الف) شلاق (ب) پرداخت غرامت (ج) حبس (د) هیچکدام
 صفحه ۲۹۶۶ و ۲۹۶۵ صفحه ۲۹۶۷

پاسخ‌ها:

شماره	پاسخ	شماره	پاسخ	شماره	پاسخ
۰۱	ب	۰۸	د	۱۵	د
۰۲	ج	۰۹	ب	۱۶	الف
۰۳	الف	۱۰	ج	۱۷	ج
۰۴	ج	۱۱	ب	۱۸	الف
۰۵	ج	۱۲	ج	۱۹	د
۰۶	الف	۱۳	د	۲۰	د
۰۷	د	۱۴	ب	۲۱	ج

سوالات مبحث حقوق بهداشتی و چالش‌های نوین زیست‌پزشکی کتاب جامع بهداشت عمومی فصل ۱۴ / گفتار ۲

۱- قانون را تعریف کنید؟ ص ۲۹۴۹

۲- چرا بیماری‌های نوپدید، ذهن اندیشمندان مختلف را به خود معطوف کرده است؟ ص ۲۹۵۰

۳- چرا نادیده گرفتن حقوق بهداشتی و اجتماعی مبتلایان به بعضی از بیماری‌های نوپدید منتقله از طریق

تماس جنسی را در گسترش روزافزون این بیماریها دخیل دانسته اند؟ ص ۲۹۵۰

۴- حمایت از خانواده و رعایت حقوق اجتماعی و بهداشتی خانواده‌ها در قانون اساس کشور، چگونه دیده شده است؟ ص ۲۹۵۰

۵- آیا معتادان به مواد مخدر و مبتلایان به HIV/AIDS انگل‌های جامعه هستند؟ ص ۲۹۵۰

۶- تعداد پنج حق از حقوق اجتماعی - بهداشتی مبتلایان به بیماری‌های مسری و بویژه HIV/AIDS را نام ببرید؟ ص ۲۹۵۱

۷- چرا حقوق بهداشتی، مقدم بر علوم بهداشتی دانسته شده است؟ ص ۲۹۵۱

۸- طبق ماده ۳۹ قانون تعزیرات حکومتی، در صورتی که تولیدکنندگان و توزیع کنندگان مواد غذایی و نوشیدنی‌ها و محل‌های نگهداری دام و کشتارگاه‌ها و امثال آنها موازین بهداشتی را مراعات نکنند و پس از سه بار اخطار همچنان بی‌توجه باقی بمانند چه مجازاتی برای آنان در نظر گرفته شده است؟ ص ۲۹۵۲

۹- فلسفه تشکیل سازمان جهانی بهداشت را توضیح دهید؟ ص ۲۹۵۳

۱۰- پیر شدن جمعیت چه تاثیری بر اقتصاد سلامت، اعمال می‌کند؟ ص ۲۹۵۴

۱۱- آیا باید برای حق برخورداری افراد سالخورده از حقوق بهداشتی، محدودیتی قائل شویم؟ ص ۲۹۵۶

۱۲- آیا سبک زندگی و موقعیت اجتماعی، حقوق بهداشتی را تحت تاثیر قرار می‌دهد؟ و مثلاً یک نفر هنرمند برای انجام پیوند کبد بر دیگران تقدم دارد؟ ص ۲۹۵۶

۱۳- محدودیت حق ازدواج و آزمایشات اجباری قبل از ازدواج در کشورهای اروپایی چه تاثیری بر کنترل HIV/AIDS داشته است؟ ص ۲۹۵۷

۱۴- در کشورهای غربی از نظر حقوق بهداشتی و مدنی در صورتی که به هنگام ازدواج، یکی از طرفین دچار یکی از بیماری‌های مقاربتی و از جمله HIV/AIDS باشد و به طرف مقابل، اظهار نکرده باشد چه اقدامی انجام می‌شود؟ ص ۲۹۵۷

۱۵- در صورت عدم افشای یک خصوصیت فردی توسط یکی از زوجین که در رابطه زناشویی از اهمیت بنیادینی برخوردار است کدامیک از احکام حقوقی را جاری می‌کنند؟ ص ۲۹۵۷

۱۶- وظیفه پزشکان آزاد و دولتی در قبال گزارش بیماری‌های مقاربتی به مراکز بهداشتی درمانی، چیست؟ ص ۲۹۵۷-۸

۱۷- وظیفه پزشکان از نظر گزارش کانون یک بیماری مقاربتی (مثلا مورد اولیه یا افراد روسپی) از نقطه نظر حقوق بهداشتی و مدنی فردی و اجتماعی، چیست؟ ص ۲۹۵۸

۱۸- آیا سیاست حمایت از خانواده و رفع تبعیض در زمینه‌های بهداشتی در قانون اساسی جمهوری اسلامی، در نظر گرفته شده است یا خیر؟ توضیح دهید؟ ص ۲۹۵۹

۱۹- منظور از اصل استقلال به عنوان یکی از موازین اخلاقی حقوق بهداشتی چیست؟ ص ۲۹۵۹-۶۰

۲۰- منظور از اصل خیرخواهی به عنوان یکی از موازین اخلاقی حقوق بهداشتی چیست؟ ص ۲۹۵۹-۶۰

۲۱- منظور از اصل آسیب نرساندن به عنوان یکی از موازین اخلاقی حقوق بهداشتی چیست؟ ص ۶۰-۲۹۵۹

۲۲- منظور از اصل عدالت به عنوان یکی از موازین اخلاقی حقوق بهداشتی چیست؟ ص ۲۹۵۹-۶۰

۲۳- نقض حقوق بشر، چگونه که در اعلامیه جهانی حقوق بشر، درج شده است بیشتر در چه زمینه‌هایی رخ داده است؟ ص ۲۹۶۲

۲۴- آیا همه خسارت‌های ناشی از عدم رعایت اخلاق و حقوق بهداشتی، جبران پذیر است؟ چگونه؟ ص ۲۹۶۴

۲۵- جهت حمایت از حقوق مبتلایان به ایدز، هیاتیت و بیماری‌های مشابه، چه راهکارهایی را اراده داده‌اند؟ ص ۲۹۶۸